

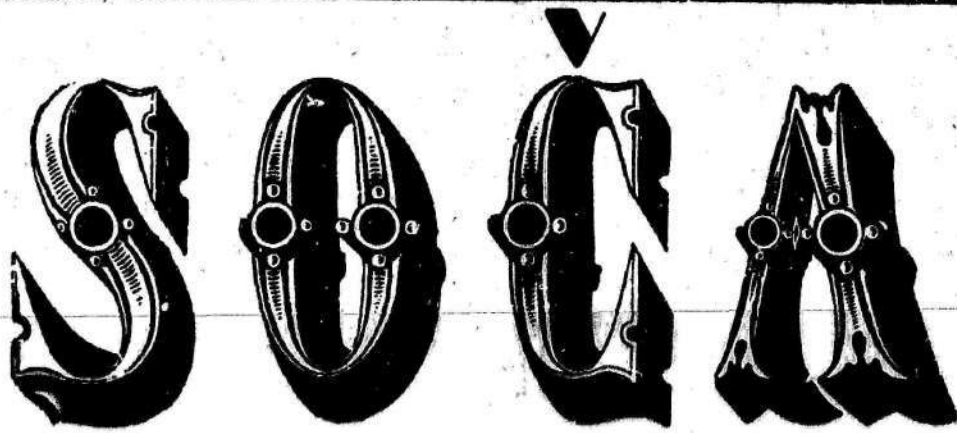
„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „po slanicah“ se plačuje za navadno tristop. no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 2 „

Za večje črke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim neprimožnim se naročnina zniža, ako se oglasa pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Jugoslovansko bojišče.

Mnenje, katero smo v zadnjem listu o popolni spremembi vojnega črteža vzhodne serbske vojske pri Nišu in na Timoku izrekli, obistinilo se je. Černajev premenil je vse svoje pozicije; pomaknil je vse svoje čete, katere so bile pri Nišu na turških tleh, nazaj in jih večinoma poslal na Timok k Zajčaru in Bregovenu in to tako na tihem in naglem, da Turki o vseh teh premikanjih niti sluha ne duha niso imeli. Radi tega zagrabili so bili Turki Srbe od Babine glave sem pri Pandiroli na severo-vzhodni strani Niša in skušali so prodreti tod v Srbijo a odbiti so bili z velikimi izgubami zopet čez mejo. Stoprav čez nekaj dnij izprevidel je Kerim paša, da je bojna situacija po polnem izpremenjena ter da se ima glavna akcija vršiti na Timoku; baš radi tega krenil jo je tudi turški vojskovodja z 20 tisuč vojakov čez Belgradjik k vidinske vojski. Tukaj ima se tedaj biti odločen boj in določiti osoda Srbije. Srbi dobro izprevidijo, za kaj gre; hrabro se bodo bili na življenje in smert. Uže so se nekateri oddelki s Turki sprejeli in Turke pobili, a vse to nima posebnega pomena. Srbi ne bodo menda tukaj ofenzive poprijeli, ampak v defenzivi na Turke čakali in jim vhod v Srbijo zabranjevali. Na južnem bojišči pri Novem-Bazaru in Sjenici bojevali so se Srbi uspešno. Posebno se je odlikoval tukaj Colak Antič, kateri je na planjavi, Osman paša imenovan, Turke hudo pobil in je na Sjenico vrgel, katero je zdaj popolnoma obokoli. Videti je tedaj, da je Antič jako dober poveljnik in hraber vojak, radi tega imenovan je za poveljnikom južne serbske vojske mestu odstopivšega Zacha, kateri se je zarad bolehavosti, kajti star je uže, v Belgrad umaknil.

O zahodnej srbski vojski na Drini nij posebnega čuti. Dozdeva se nam, da ima Alimpič povelje tako dolgo v defenzivi ostati, dokler se Černogorcem ne posreči Turke iz Hercegovine iztrebiti.

Hrabro bojevali so se zopet Černogorci združeni s Kučijanci na južnem bojišči mej Medunom in Podgorico. Deset tisuč nizamov in pet tisuč lašbošukov odmarširalo je na vse jutro iz Podgorice proti Medunu; Černogorci in hrabri Kučijanci pričakovali so jih v jako dobrih pozicijah. Boj je trajal cel dan; Turki bili so z velikanskimi izgubami nazaj vrženi in do Podgorice podjeni. Mnogo mrtvih in ranjencev pustili so Turki na bojišči.

Tudi na južno vzhodni stranj Černe gore pri mejnem kraji Sekulare bili so se Černogorci s 3000 dobro oboroženimi prebivalci iz okrajev jezera „Plavo“ a tudi tukaj bili so Turki tepeni in v beg zapojeni pustivši na bojišči nad 200 mrtvih.

Mej tem, ko so Černogorci na jugu zmagovali, pomikali so se na severnem bojišči nazaj. Pisali smo uže, da so bili tukaj Černogorci prodrli do Blagaja in izrekli smo, da se bode pri Blagaju odločilna bitka bila, a nij se to uresničilo, kajti na Bišini ne daleč od Blagaja proti Nevesinju zapodil je tukaj stoječe tri batalijone črnogorske Muktar paša. Res čudno je bilo, da jim nij prišel na pomoč Stanko Radonič, kateri je bil pol ure za njimi s tremi batalijoni. Knez Nikolaj zavkazal je na to, naj se vse trume umaknejo. Štirinajst ur marširali so uztrajni črnogorski junaci, stoprav pri Bileku pod Gačkom, in sicer na severo vzhodnej strani pri Verbici ustavili so se ter dobre pozicije poseli. Mej tem pridrli so za njimi tudi Turki pod poveljstvom samega Muktar paše ter zagrabili so ljuto sovražnika, a Černogorci streljali so nekaj časa na prodirajoče Turčine iz topov in pušk potem pa plavili z handžarom v roki na nejeverne muhelmane. Po pol drugi uri ujet je bil Osman paša z mnogimi Turki. Boj trajal je pak še na dalje. Razpršenih je bilo dvanajst turških batalijonov, samo štirje so baje v redu ubežali. Ubityh in ranjenih je mnogo; mej mrtvimi nahaja se tudi Selim paša. Za Muktar pašo se niti ne vé, kje da je.

Sicer naj sledi tukaj brzozjav na kueginjo Mileno v Cetinji: Muktar paša je po polnem pobit. Po pol drugo uro trajajočem ljutem boji prodrli so naši vrste turških čet ter jih v beg pogнали. Naša vojska lovila in podila je Turke, da se je od Muktarjevih 16 batalijonov komaj štiri jih rešilo. Osman paša ujet je s 300 nizamov; vzeli smo 5 topov, mnogo orožja in barjakov (vojnih zastav) in drugih vojnih priprav. Naša izguba je primerno majhna. V prvi vrsti bojevali so se štirje naši sorodniki, izmej katerih je Filip Petrovič težko ranjen. Velikanska navdušenost v našej vojski. Privaten brzozjav dunajskega „Tagblatt-a“ glasi se tako-le: Muktar paša zagrabil je severno črnogorsko vojsko nad Verbico pri Vučem dolu ob sedmih jutraj od Bileka sem se 16 batalijoni in 12 topovi. Černogorci držali so se pol drugo uro hrabro proti ljutemu naporu, naskočili se pa potem z golim handžarom Turke. Turki podali so se v beg. Černogorci podili so bežeče cele 3 ure. Od 16 batalijonov utekli so sami 4 srečno v Bilek, 12 je razpršenih in pobityh. Črnogorska izguba je majhna. Osman paša in 300 nizamov je ujetih. Černogorci vzeli so Turkom 5 krupovih topov, mnogo pušk, zastav, mej temi tudi „Alajbarjak“ (rudečo zastavo), vojnih priprav in živeža.

Dostavek. — Mej turškimi mrtvimi nahaja se razum Selim paše mnogo drugih viših oficirjev in tudi komandant garde-batalijona major Hadje Nourt aga;

mej ujetimi ali pogrešanimi sta dva nadpolkovnika in dva majora. V Bileku vlada velikansk strah, isto tako v Trebinji. Muktar nij utekel v Trebinje; ampak obkoljen je z ostankom svoje vojske v Bileku. Černogorci izgubili so 200 mrtvih in ranjenih, a mej temi nij nobenega poveljnika. Slava junaskim Černogorcem!

Dopisi.

V Gorici, 3. avgusta. (Beseda v Sovodnjah. — Mobiliziranje. — Sopot Turkošli. — Mestni očetje. — Suš.) V nedeljo so sopet enkrat pokazali sovo-denjski rodoljubi, da imajo veliko veselje do napredka in da hočejo postati izvrstni stražari na skrajni mejl. Nedeljska beseda v Sovodnjah delala bi čast vsakemu mestu; tako izvrstno se je pelo, deklamovalo in igralo. Kar se tiče petja moramo pred vsem pohvaliti proseški kvartet, ki je prišel na pomoč in je kmalo sam, kmalo v družbi z goriškimi peveci nastopil. Pohvaliti pa moramo tudi sovo-denjske deklice, ki so dvakrat nastopile v mešanem zboru: „Slovenska deklica“ in „Sladka kislica“, obe menda kompoziciji našega vrlaga Lebana, ki je v zadnjem času mnogo lepega komponiral. Od mnogih pesnij dopadala sta se najbolj omanjena mešana zbor, zbor „Mihova ženitev“ in čveterospev „Solza“. Priznati mora vsakdo, da takega vbranega in popolnoma pravičnega, pa občutljivega petja nijmo še tako kmalo slišali na deželi. Oratorični del besede nij bil nič manj zanimiv; posebno dopadal se je dvogovor iz „Viljem Tell-a“, katerega sta gospodična Mozetič-eva in gospod Vršar kaj živo in naravno predavala. Posebno se je dopadala jako okusno po švicarsko oblečena gospodična, katera je z deklamacijo „Ljudmila“ vzbudila pravo navdušenje mej občinstvom. Omeniti moramo še prav dobrega govora gosp. učitelja Benko-ta, ki je prav za prav duša nar. gibanja v Sovodnjah; govornik je občinstvu kaj prepričljivo narisal delovanje in zasluge ranjkega Lavriča za razvitek slov. narodnosti na Goriškem in opozoril občinstvo na to, da je čisti dohodek sovo-denjske besede namenjen spominku Lavričevemu. Govor je bil sprejet s živim priznavanjem. Igra „Bob iz Kranja“ se je na Goriškem uže večkrat predstavljala; a težko kje tako dovršeno, nego zadnjič v Sovodnjah; boljše je nijmo še v ljubljanskem gledišču igrali. Odlikovala se je sopet gosp. Mozetičeva; ampak tudi gg. Franc Ferfila in g. Vršar, pa potovka, domače dekle sovo-denjsko, igrali so kaj naravno in zaslužili živo in pogosto pohvalo občinstva. Gospodična Mozetičeva je

LISTEK.

Hic salta!

(J. Trnogorski.)

Italija preblazena je ona
Devica pač, ki zmer je srečna bila
Tud tadaj, ko je inostranska sila
Kraj njenega se šetala balkona.
Le zdih po združbi nje Napoléona
V dol zvabi, on v Lombardsko vsaja šila,
Z njim šišak*) dreto prede, dok nij všila
Venec'je še v celoto „štivalona“.
Hic Rhodus, no, hic salta! Na Balkani
Po udeh vseh se zvijajo kristjani
Upreženi v koranovo togoto!
Uboga raja! tvoja je napaka,
Da si krvi slovanske, toraj spako,
Naj dere te — v stoletja nam sramoto!

*) Šišak = Pickelhaube.

BOJOMIR, LJUDMILA.

Bojni prizor „Slovo.“

(Ljudmila sama, v roci meč in bel šopek, govori navdušeno).

Naprej! naprej! na boj čez turško mejo!
Povsod pogumni se razlega klic,
Kot levi, glej! — junaki tje derejo
Slovivši se od žen, nevest, sestric,
Za zmir da ljutem zmaju glavo strejo,
Navdušenost se bere jim iz lic,
Terpé moléé slovesa bolečino,
Da oprosté si brate — domovino.
Slovo prebitko tudi mene čaka,
Ker v boj krvavi mora ženin moj,
Vendar okó solzá mi ne pretaka,
Ko zadnjič se poslovil bo zmenoj.
Ponosna sem v slovanskega junaka,
Saj gre za svóbedo, za častni kerst v boj!
Dá sama — zadnjič ga bom zdaj venčala
In ostri meč v desnico mu podala.
BOJOMIR (nastopi dogumno proti nji).
Bog sprimi te! je moje pozdravilo,
Od matere prejel sem blagoslov,

In zdaj prihajam k tebi v poslovlilo
Nevesta mila! — ker sem si gotov
Da serce, ki tak gorko me ljubilo —
Spozná dolžnost slovanskih zdaj sinov,
Prišel po meč sem k tebi srčno — draga,
Da žnjim hitim nad divjega sovraga.
Odpusti mila! v silnem zdaj viharji
Besede dane spolnil ker ne bom,
Obá zročiva večnem to vladarji.
A ko pojenja grozni boja grom,
Zasveti soluce ko po temni zarji,
Ko oproščen bo ves slovanski dom,
Tedaj obljubo svojo spolnim zvesto,
Peljam k altarji miljeno nevesto.

LJUDMILA: Dá, kakor ljubim te preserčno, vroče,
Slovanska — čutja zatajiti znam,
Naj tudi v persih se mi serce joče,
Ljubezni nježnosti se ne udam.
Kedo li bratom pomagati hoče?
Slovan opróstit se le more sam!
Bo nar oteja ga Evropa sišpa,
Ko se raduje, da Turčin ga vklepa?

BOJOMIR: Evropa mirno gleda, ko slovanski
Narod terpinči, muči muselman

uže od lani pornasa kot pravi kinc slovenskih odov na Goriskem. G. Ferla smo tudi uže večkrat videli na odru; a ta pot je pokazal, da ima vse naravne zmožnosti dobrega igralca. S tem koudamo popis izrazajoči željo, da bi one izvrstne moči pred ko mogode še enkrat nastopile v Sovodaji, kder imajo vse tako lepo uže pripravljeno in dobro uredjeno in kder znata gg. Benko in Vrišar tako lepo vrediti in okusno pripravljati, kar je potrebno. Gotovi smo, da je vsled velikih stroškov za oder pri zadaji besedi malo ostalo za Lavričev spomin; a lepa beseda je tudi spomin v Lavričevem zmislu in sovodajski rodoljublje lahko napravijo še eno besedo v enak namen, ki bude manj stala, pa več vrgla.

Italijanski list „L' Eco del Litorale“ je prinesel v svojem predzadnjem listu neko hudo polemiko proti Rusom, katero sklepa s tem, da strasi Slovane pred Rusijo, češ da oni nujmajo pričakovati od Rusije drugzega, nego ruski jezik, civilizacijo kozakov in pa knutko. Mi smo prepričani, da „Eco“ prav za prav nijma razuma za slovanske zadeve in gledé Rusije misli popolnoma enostransko, kakor mnogi ljudje mislijo o kaki reči, ki je predmet njihovih predsodkov. Maenje tega lista nij torej merodajno za bolj izobražen svet, ampak samo za nekatere kroge, kder, kakor znano, prevladujejo predsodki. Morda bo za Slovane boljše, če se vržejo v roke Turčiji, ali kaki drugi moči, ki je uže davno odevela? V tem obziru bi bilo škoda spuščati se v dolgo polemiko; le toliko konstatujemo, da so dozdej papeži in cerkveni očetje še z nerom dajali prednost bizaantskemu križu pred polumescem, in da je to popolnoma opravičeno, dokazal bi lahko kak teolog. Mi se principijelno ne mešamo v take zadeve, vendar pa nas žali, ko vidimo, da list, ki zagovarja interese katoličanov, nekoliko diši po „Neue freie Mohamedanerin“, kar se namreč tiče turkofilstva. Uzroke temu smo uže predzadajic nekoliko razjasnili in podala se bude morda še prilika, izpregovoriti bolj občirno o tej reči. Mej t m ko v Milani snujejo liberalni Italijani društvo za osvobojenje Jugoslovanov od turskega jarma, so naši Italijanci-i, alias liberalni Italijani še zme o n pokriti Turkofili in se enkrat vedajo po jezuitsko, mej t m ko ital klerikalei po segi liberalcev zdaj uže bolj odkrito pišejo. Tudi znamenje časa.

Da so naši mestni očetje izvrstni narodni gospodarji, to je uže obče znano in mi smo uže večkrat pisali o tej reči. Danes pa naj omenimo še ene posebne operacije goskih očetov. Nij dolgo, kar so ti ljudje plačali dež, odboru, kateri jih nij tiral, nek večji dolg, za katerega je mesto plačvalo samo 5/10 obresti. Kakor vsem znano, pa zdaj jemlje kapitale po 6 1/2% in daje provizije. Kedor se hoče tedaj učiti dobrega gospodarstva, učiti naj se gre k goriskim mestnim očetom. In taki ljudje hoče jo napravljati hranilnico, ki bi konkurirala z sodanjo zastavljavnico? Sinekure, to uže znajo ustanovljati nekateri gospodje, pa drugzega nič. Morda pa ima biti tudi nova hranilnica kaj takega.

V začetku julija imeli smo prav ugodno vreme, pogosten dež in pridelki so vidoma rastle; a zdaj je začela pritiskati prevelika vročina in bati se je celó suše, ki bo koruzo popolnoma stisnila. Kar se tiče pšenice, nij letos na Goriskem bilo dobre letine, temveč se posebno na Furlanskem ljudje močno pritožujejo čez pičli in slab pridelok. Vsled tega plačuje se lepa domača nova pšenica čez 3 gold. polovnik. Trta na Furlanskem še zmerom dobro obeča, drugod po Goriskem pa slabo kaže.

Iz Berd, 31. julija (Izv. dop.). Marsikteremu č. g. čitatelju se je morda čudno zdelo bravšemu

27. in 28. list „Soče“, v katerih smo mi Brici naznanjali, da napravimo besedo v Biljani, a marsikdo se je še le čudil, ko po preteklem določenem času o besedi ni bilo ne duha ne sluha; morda se ga je celó misel polotila, da Brici nijmo sposobni besed napravljati? A motiš se, dragi čitatelj! V nedeljo 16. julija smo imeli mi srednji Brici vesel večer; imeli smo besedo, katero so nekteri briski rodoljubi napravili. Tukaj se je pokazalo, da mi Brici nijmo še ravno na zadnji stopinji. Pri besedi je sod-lovalo nekaj g. dijakov iz Gorice, kateri so bili večji del naše krvi. Kaj dobro so predstavljali, igra: „Oproščeni jetnik“, in tudi igra „Domači prepir“ se je dobro izvršila; zaslužena hvala gre g. igralcem.

Posebno pa je bilo petje dobro; zahvaliti se moramo za to verim kozanskim pevcom, kateri so zboru tako krepko pomagali, da so se morale pesmi sploh ponavljati. Ljudstva je bilo še precej veliko, ali nadejali smo se ga še več. Je pak še nevedno naše ljudstvo. A kaj je tej nevednosti uzrok? Pomajkanje uka in učiteljev, kateri bi vsaj mladini ljubezen do naroda in omike cepili v srce. L: skušajmo, Brici, posnemati svoje sosede! Zlasti vi rodoljubi, ki vam je mar za napredek in omiko, ne d-ržite rok križem, ampak poprimite se dela, Bog vam bude pomagal, narod vam bude pak hvaležen.

Ivanovič

Iz Podsabotina, 26. julija. — Srce se nam britke žalosti trga, ko nam je sporočati o težkem udarcu, ki je benadoma zadel Podsabotinsko duhovnijo. Č. g. Janeza Stréza, dušnega pastirja našega v grabila nam je nemila smrt dne 23. t. m. v cvetji mladosti. Kakor osiroteli otročiči neutolažljivo plaka kajo okoli mrzlega trupla očetovga, tako zdihujemo otroci sirote okoli hladnega groba duhovnega otca, ki nas je—ljubil. Cela duhovnija je v črno žalost povita, vsa srca se tuge krijejo vse oči solzà prepljivajo. Te nestvilne srčne kaplje, ki so močile mrtvaški oder, ki še derejo skozi grobovo črno prst na rakev, glasno spričujejo, da je kolikor src toliko ognjišč, na katerih ogenj ljubezni do ranjkega dušnega pastirja neugaslivo plamni. Resnično vse je ranjkega ljubilo, kar je srce imelo! Kako bi ga ne bilo! Bil je zgovorn, prepričevalen učenic; tekle so mu besede vroče, nikdar pekoče, krepke in nikdar burne; vedno so le celile, ranile nikdar, iz srca rojene so v srca drle. Namestnik Kristov, skozoval nam je dela Kristova. Vsakdo vdobival je pri nj-m v žalosti tolažbo, v zadregah svet, v boleznih sočutje, na meji večnosti pogum; z našimi solzami je mešal svoje, veselju našemu je družil svoje. Šolsko mladino njegoval je, kot punčico v očesu; domačo solo imenoval je svoj izgledni sadni vrt. Naši otročiči trpko čutijo izgubo, njihovi stariši je čutimo in razumemo. Učil nas je ljubiti narod, spoštovati rodni glas, braniti ognjišče in dom. Bil je dobrim bodritelj, majajočim naslonba, zašlim svaritelj, vsem—prijatelj. Apostolj miru je sejal mir, ljubezni blagovestnik je ljubezen dihal. Tak zaklad smo zakopali; njegova zgrba nam srca reže. Ne le nam, tudi široko na okrog je tažna vèst srca presunila, oči močila; saj je imel ranjki prijatelj in častilcev na obilo. Kdor ga je zagledal, ga je spoštoval; kdor ga je poznal, ga je ljubil, kdor ga je spoznal, ga je oboževal. — Pogreb je pokazal koga smo 25. t. m. hladni zemlji izročevali! Trumona zbiralo se je ljudstva, skazati zesnulemu zadnji častni sprevod; 16 duhovnih bratov med temi 5 redovnikov spremljalo je nepozabljivega sobrata; lepo število drugih znancev in prijateljev došlo je bilo k tužnemu opravilu. Skupne solze in hlipi spričevali so, da je mati zemlja vsakemu nekaj dragoga izrgala in v svoje naročje skrila, največ pa nam, ovčicam ranjkega. Zahvaljujemo se iz sr-

Da svitli zor zasije v sužnem mraku
Svobode, čez slovansko vsó zemljo,
Da gre sovrag nemili, kervoločni,
Nazaj domu prot Aziji iztočni.

BOJOMIR: S pogumom, s kojim si me navdušila,
Ljudmila draga bodem sukal meč,
V potokih kri osmanska bude lila.
A če pa padem v boju kervaveč,
Zvestobo meni če boš ohranila,
Se snideva, kjer ni ločitive več,
Tam gori v križu večne domačije,
Kjer rajsko solnce vsem svobode sije.

LJUDMILA: Prisegam, večno tebi da bom zvesta,
Nikdar me drug ne pelje pred altar,
Postala Kristusova bom nevesta,
Darila sërca čisti cvet mu v dar.
Okrajša, ko se tu življenja cesta,
Zasveti zadnjega ko dnè mi žar,
Nevesto svojo v cvetni lepotiji,
Boš našel tam pri Jezusu, Mariji.
V spomin ta venček, sprejmi še od mene,
Ljubezni, vroče naj ti bo dokaz,
Če tudi v njemu perjice ovene,
Nikdar v ljubezni ne ovnem jaz;
Ko smertni angelj s psiho me zadene,
Takrat, moj Bojomir, na večni čas
Objame, združi naji radost sladka,
Saj pot do gruba je obema kratka. —

ca č. gg. duhovnom, znanecem in prijateljem ter vsem, ki so bili prišli žalovat z žalujočimi in razljivat sočutn srca na grob našega največega, nepozabljivega dobrotnika. Lahka bodi mu zemljica! Vam zahvalo njemu vječnaja pamjat zakliče

žalujoča Podsabotinska duhovnija.

Iz Mavhinjega, 20. julija. (Izv. dop.) Nič bi menda ne škodilo, ko bi se kdaj v dopisih tudi znanstveno spregovorilo. Dajmo! — Pametni hrepeni po tem, da si uravna živenje po dopuščnem potu prijetno. Nij mnogo desetletij, od kar se je ustanovilo tako novo znanstvo: kalobiotika, to je navod, kako lepo živeti. Veliko je tacihi pripomočkov ali virov, iz katerih, kakor iz Ciceronove topike za lepogovorstvo, se more zajemati modrost za krasno živenje. N. pr.: Potovanje, poraba časa, berilo, občevanje s narodo, premišljevanje, zakonski stan, literature itd. A ta potuje kakor vreča na vozu, i kakor se ta povrne izprazneva, pride oni domù sprazno možnjo i s praznim srcem. Ta prečeuca ves svoj čas, ali ga gubi v ničemeruih započebah. On gleda le; kako bi čas ubil, trpiuči sebe i druge, ter prodaje, koder hodi, reven dolg čas. Ta čita prazne romane ali pa bedarije, v katerih skriplje grozna viuta izmišljenih strasti. Od tod toliko samomorov. Ta raztelesuje naravo, lovi mrčese, ter jo vvršca v sisteme. A kaj ima od tega? Ljubi kruhek, ali da se s tem znanstvom ponaša, od vsega čutenja nij sledu. Tak je proti pravemu spoznavalcu kakor oai, ki podaje pri zidauji opeke ali kamenje, proti arhitektu. To so znane stvari težaki, nikjer ne vidijo duha, onega esprita, ki preveva vse stvari. Oai ne žive, samo vegetujejo na zvonajšcini, ne mogoci šiniti globeje z duhom. Suhoparna materialnost i pedantstvo! Dokler obstajemo iz duhá i telica—te okorne zavore, tega sidra, ki nas uklepa na kletceti živena; onda se ve, da nam je paziti tudi na to, kar nam ima zagotoviti telesni obstanek. Vendar to nij še najpoglavniši konec. Koliko manj rev, koliko zlahtnejših, i z nadzemstvom sorodnejših razmer bi bilo, ko bi kolikor mogode bil posameznik navajen, močij svojega duhá v višem zmislu posluževati se, i nad zlato tele staviti duševno, zmirrom sijajočo žarjjo. Neovrgljiv je namreč stavek, da zlahtnejše i jedrovitejše živim, kolikor lepše si znam predstaviti v duhu stecevajouce me stvari. Kaj sledi tedaj iz tega? Da, če mi je krasno živenje le kolickaj mar (i kaka zarouljenost, ako bi mi ne bilo) bom segal po danih pripomočkih, zato edino primeraih, s kterimi ne skotujem, ampak hasnim sebi, i ne želim postenja. Mogo je se psevdomoralistov, ki bi nam hoteli živeti gienti i nas k započnikom i samotarcem prognaati. Tu menim mej drugim nove čitalnicarske zabave in izlete. Kdo pa ne vidi, da so plemenito kalobiotično sredstvo? Vem, da imajo se drug konec mimo kalobiotičnega; vendar so pa tudi krasna recreatio utujenemu duhu.

Nič mi nij dolgo, še tako zdravo živenje mar (makrobiotika), ako nijmam v duhu krasno živeti (kalobiotika). To sta faktora, ktera bi drug brez drugzega ne smela biti. Kaj velja dolgo živenje s praznim srcem, kaj polna duša s kratkim i bolehavim življenjem? Šarbeti mi bo za eno i drugo, kolikor je odvisno od mene. Krasno bom pa živel v zmislu kalobiotike, ako bom umel ohranjevati svoj znotranji svet v obilnosti mislij in občutkov. Da to dosežem, bom gledal, da koncentrujem duhá nad objekti. Zbirati ga imam nad stvarnim sé sokolovim očesom, potegovati je v sebe, razprestati duševne nitke, prodreti vzuhanjo skorjo, pogreznti skoz vidnost se bom imel. Vtisi, ki je tako zadobim, bodo velikanski; drugače bom pritiskal le na elastično ploščo, od kodar zginujajo s pre-

LJUDMILA: Ercegovini, Bosni kristijanski,
Zadal trinog je brezštevilo ran.

BOJOMIR: A konec tega bo, zarod tiranski,
Zazoril je osvete naše dan!
Osvete dan za tvoje hudobije,
Za vse skrunitve, robstva in morije!
Tedaj na boj nad divje Azijate
Za svobodo za sveti častni kerst!

LJUDMILA (navdušeno)
Oprosti z brati mile sestre, brate,
In ko boris se sredi ljutih verst,
Bom jaz molila, dragi, k Bogu zá-te,
Da si srčan, neustrašljiv, i čvrst;
Če padeš pa pod viragovo ojstrino,
Sladko saj vmreti je za domovino!

BOJOMIR: Dá sladko je umreti duša mila!
Junak, Slovan se smerti ne boji,
Bo v boj podoba tvoja me vodila,
Kjer tekla bo v potocih goika kri,
Kjer ljuta smert nemilo bo kosila,
Dokler Turčin z Evrope ne beži,
Dokler bo rešen križ, svoboda zlata,
Da zadnjega osvobodimo brata.

LJUDMILA: (poudarja mu meč slovesno)
Podam ti toraj ostri meč junaku.
Oj sèrce, na pogumaj se sërco!
V reserji svetov, v pegi divjaku,
Da nikdar ne zatiral jih ne bo,

BOJOMIR: Oj serce moje: z Bogom, srečno!
Ko lev junasko bodem se boril.

Za vbogo rajo sužno, prenesrečno,
Za majko Siavo rad bom kri daril,
Dokler vkrotimo zmaja—zver derečno,
Da več ne bo slavjanske kervi pil,
Dokler nam križ zmagalno spet zasije;
Nad Carigrad, na svete hram Zofije! —
Podam ti toraj zvesto še desuico,
Prisega večno naji naj velja!
Če čula boš, da padel sem — novico,
Ostani, ljuba, mirnega sërca! —

LJUDMILA: Saj padel bož za brate, za pravico,
Ki že stotletja jo Turčin teptá!

BOJOMIR: Če toraj smert zavezo tu zabrani,
LJUDMILA: Z druživa večno se na tui strani. —

(Prenehlje)

LJUDMILA: Obvari bog te, hrabri sin slovanski!

Ljubezen moja spremlja te povsod.
BOJOMIR: Na boj, na boj! med roj mahomedanski
Za sveti križ, za sužnji Siave rod: (odide)
LJUDMILA: (za njim gledaje, potem s prosečimi očmi proti nebu)
In ti o stvarnik, večni velikanski,
Za zmago Slave-prosim te Gospod,
Zatiranih usliši mile glase,
Slovanom daj milejše boljše čase.

(Zagrinjda naglo pade zapre).

nehavšim pritiskom tudi one kljubujoče globeli. Žalostna je res skušnja, da hodimo mimo navadnih ali najkrasnejših prikaznij, skoro ne mené se za-nje: Jutro solnčni vzhod i zálon, večer, nevihta, (denimo na morji) krasno obvléčeno nebo, morje, zvezdovito nebó itd.; a ravno tu bi imeli lepo priliko, zastoj uživati vse-dnježu nepoznate slasti. Kaj pa nas more stalno za-nimati? To, kar utegne polniti nam neskončne duš-ne prostornine. Marsikdaj se ne bom prav zavedel, kaj mi je, česa mi manjka, ko mi duh hlepi po njemu primernej hrani. Brezumno torej, zapeljivo, grošno i duh naravnost moreče je, hlastati hoteti od trenutka do trenutka po novih zabavah, ki prehajajo kakor vodni kolobari na gladkem jezeru, ako vržeš na-nje kam-niček. Duh potrebuje ogromnejših deležev nego telo, ki je kmalu sito. Tu bi govoril o vzvišnosti idej i neskončnosti, ki nas zamorejo visoko povzdigniti i stalno zanimati. Za danes pa samo to-le: Začnimo pri umetnijah, pri umotvorih. Po mojem mnenji so tudi nekteri latinski i grčki zgodovinski deli več v ožem pomenu umotvori, nego stricte historične raz-prave kakor si je dan danes misliti imamo. Zato jih ne čitamo po šolah zaradi ali gledé istnosti zapopad-ka; temveč menda i tudi po vsej pravici, zaradi njih edino mojstrske oblike. Taka se godi Liviju osobito; a zapopadek stoji v zavidiljivem soglasji s formo. Kdo ne vidi, da je umetnik, ki ne zna vzbuditi v nas ide-je neskončnosti, nevreten takega imena, i da so nje-gova dela le za preložitosti, ki tudi s tem vred umr-jo? Take koečnosti iz prva ne zapazimo, v drugo pa je že več ne trpimo, ker nas ne mogó več zani-mati. Proti temu nas bo umotvor (pravi) zmirom une-mal. To je ključ k umetnikovej tajnosti, to je tisti duh, ki vedno i zgovorno govori do nas iz umotvorov. Neizmerna je korist iz staroklasičnih studij tudi v ka-lobiotičnem pomenu. Heroični pokoj i neomotenost v teh delih, njih plasticnost že sama na sebi nas zamo-re izmakniti iz zivenjske tesnobe. Beri v Liviju me-sto, kjer Scaevola govori Porseni, ko si je moral smrti v svesti biti: „Romanus sum civis. (Kaka velkan-sko-rimljanska zavednost!) C. Mucium vocant: hostis hostem occidere volui; nec ad mortem minus animi est, quam fuit ad necem. Et facere et pati Romanum est.“ Koliko gradiva za spretnega razlagovalca! *) O gotovo bi se zdaj ne dal odpraviti, ko bi še dijakoval, sé suho slovnico pri tacih in enacih mestih, kte-ri je nekterim onemogležem glavni predmet celó pri klasičnih. Ali nij res: „Zum Teufel ist der Spiritus, das (grammatische) Phlegma ist geblieben?“ Česa iš-čemo pri klasičarju, če ne celote v izrazu, ki jo pa edi-no v slovnici še v sintaksi registrovano najdemo? Na mestu te moram rabiti več časa, ko treba (nota bene: tudi ga je precej treba za slovnico) za cele vrste pa-radigem, te mrtve slovniske algebre. I še obilue sintak-se, v kateri je še kaj zanimivega, vlada tu pa tam pomankljivej. Res i potrebuo je, ker nij drugače, da pri nematerinskem jeziku začnemo najpreje se slovni-co; ali pa je to treba tudi v viših razredih? Ne sa-mo da nij to, tudi pametno nij, kar je še več. Sin-taksa je slovniska metafizika, sijajni jeziki park, ti-soč in ena noč za slovniskimi saharami; tu je še ži-venje, tu je iskra, tu je ali iz naroda, kedar je lepo mislil, ali iz klasikov vzeta cela misel. Veselim se še tega v slovnici. Z eno besedo, duha iščemo tudi v nižih krogih. Celó v zakonih ga je zasledil Mon-tesquieu; z duhom je neumrljivi Beccaria (z malo knji-žico) raztreščil nesretnih, obsojenih, tako zvanih copr-nikov verige, peznice, natezovalnice i človeško—hu-dičeva orodja. Arhimed je v kopalnici, Galilei v Pi-žanskej svetilnici zasledil duha, ki nam toliko koristi. Toda k klasičarju (prihodnjic) ker nij nobeno znanstvo, razvun matematičnih, kakor je ka-lobiotika, tako malo kosmopolitično, ali prav za prav: narodno, če se ustanovi; smel bi upati, da ustanovimo tudi: slovan-sko kalobiotiko. V dobrem namenu je, brez zamere!

(Prihodnjic).

Politični pregled.

V Gorici, 3. avgusta 1876.

Uže zopet je razpravljanje o vprašanji anektiranja Bosne po Avstriji, če ne cele vsaj enega dela, na dnevnem redu. Madjarski listi so zopet po vsem zoper vsako anektiranje, kajti bojé se pomnožitve avstrijskih Slovanov, kakor vrug križa; po drugej strani so pa tudi zoper vsako povečanje srbske knježevine, naj uže srbska vojska zmaga ali ne, k večemu privoščijo Arpadovi potomci Černogorcem kako prav slabo lako na obalih adrijanskega morja. No! to vsak izprevidi, če je tudi prav zagrizen Nemeč, da taka madjarska politika je en „nonsens“, in da se diplomacija za take sanjarske terjatve in želje niti ne bode zmenila. Prav zdaj bode se še bolj razpravljalo to vprašanje, in sicer bode temu povod potovanje biskupa Strossmayer-a vsled vi-

sokega poziva na Dunaj, kteremu se mora ne-dvojbeno pripoznati, da pozna bosenske razmere bolje od vsacega družega, kajti djakovački biskup je ob enem tudi biskup bosenskim katolikom. Govori se in to je tudi gotovo, da je Stross-mayer skoz in skoz za vtelesenje Bosne Avstriji.

Iz Rusije dohajajo poterjevalna poročila o mohamedanski ustaji v kavkazkih pokrajinah. Govori se o 70.000 oboroženih ustajnikih, katero število se pa iz Rusije dementuje. Vsakako so se pa tamošnji Čerkesi začeli gibati podpihovani po turških emiserjih, kakor je po ruskih preiskavanjih dokazano. Mnogo se zdaj tudi o tem govori, da je Rusija najpopreje Francosko pova-bila, da bi se tudi neke posredovalne akcije u-deležila, ktera se ima koj pričeti. A Decazes odgovoril je na to, da bi bilo najbolj pametno, če bi se popreje velevlasti o glavnih točkah in-tervencije pogovorile in zjedinite. Dunajski „Tag-blatt“ celo trdi, da ruska diplomacija povsod na to deluje, da bi se v najkrajšem času interve-niralo. Prav bi bilo, da bi se enkrat prelivanju krvi konec storilo, ter da bi se terjatvam in željam Srbstva i drugih tlačanih slovanskih na-rodov ustreglo, kajti kakor je videti, ne bode Turčija nikdar mogla premagati Serbsko; vojne bi po tem takem ne bilo nikdar konec. Želje tlačanih pak se morajo izpolniti, ker drugače ne bode na Balkanu nikdar miru; da se pa trajni mir doseže, za to gre najbolj skrbeti Avstriji sami, kot najbližji sosedi, kterej je treba tudi na to paziti, da se njenej kupčiji avr svet od-pre, kateri bode pa le tačas zanesljiv, ako se tam temeljite spremembe uvedejo, ktere ugajajo on-dotnim prebivalcem.

V angleški gornji in spodnji zbornici raz-pravljalo in govorilo se je zopet mnogo ob ori-jentalnem vprašanji. Derby izjavil se je, da bode uravnal svojo politiko po vojnih dogodkih in po mogočnosti, kooperirati z drugimi velesilam v tem vprašanji. Vlada bode na to pazila, da se nikake brezpotrebne spremembe ne zgodé.

Razmere mej Gerško in Turčijo postajajo zmeraj bolj nevsečne in neprijazne. Turčija je sicer rekla, da ne bode nikakor ne naselila Cer-kesov v Tesaliji, a kdo jej kaj verjame, temveč ko se uže zares Čerkesi tudi v Tesaliji nahajajo. Govori se mnogo o tem, da bode tudi Gerška šla v vojno, ako ji Turčija ne odstopi Kandije, en del Tesalije in Epira.

O rumunskih terjatvah so vse velesile svoje mnenje izrekle. Turčija jih ne bode izpolnila, kajti postavila je uže vojsko 45.000 mož ob ru-munskej meji. To je dobro znamenje; da bi le Rumunci tudi kmalo čez Donavo udarili; izgubi-ti nraajo nič, najmanj pa dosežejo izpolnitev svojih terjatev.

Poziv!

Živi na veke — in slaviti mora
Te naš: matere najzadnje sin!

V nedeljo 13. avgusta se bode obhajal spomin jednega največih in zaslugopolnih budnikov in delav-cjev na slovenskem slovstvenem polji; spomin našega prerano umrlega Antona Janežiča, bivšega c. k. pro-fesorja. Rajni Anton Janežič je bil buditelj sloven-skej beletristiki, neutrudljivi tajnik družbe svetega Mohora, marljivi slovenski pisatelj in vrlo znani nam jezikoslovec. Na rojstnej njegovej hiši v vasi Leše, v fari št. jakobskej mu bodejo mnogobrojni čestitelji njegov i posebno slovesnostjo stavili spominski plo-ščo. Došle so nam uže vesele vesti, da se lodejo rojaki in prijatelji našega materinega jezika mnogo-številno zbrali. Naj tako postane dan ove slavitve vreden zasluge nepozabljivega našega Antona Janežiča, ki je neutrudljivo delal v prospch, razvoj in napredek našega slovstva!

Odvéč bi bilo tukaj naštevati vse zasluge An-ton Janežičeve; ime njegovo nam je porok dovolj, da se po mogočnosti mnogobrojno ovega praznika udeležimo! Slovinci! hvaležnost je lepa reč; posebno hva-ležnost pa moramo imeti možu, ki jo je zaslužil v to-liko obilnej meri. Vse svoje duševne i telesne moči je Janežič tebi posvetil, mili narod slovenski! Tebi so bile posvečene vse njegove misli, tebi vsak miglej blazega srca, tebi je žrtvoval trudapolne dni in noči, tebi vse svoje imetje, tebi svoj mir in svoje zdravje! Tebe je ljubil čisto in stanovitno do konca kratkega svojega življenja!

Slovinci! dojdite omenjeni dan, na jutro, v pri-

jazno rožno dolino, v rojstno vas Janežičevo, da z-nami vred hvaležno počastite in proslavljate dobrot-nika tolikega, da javno in sijajno pokazete svoje so-čutenje in pravo omiko!

Dan 13. avgusta naj svetu priča, da vemo in znamo častiti svoje možake, da se milo in dostojno spominjamo velicij zaslug rajnega Janežiča, moža po-štenega značaja in neumorne delavnosti!

Složimo se in postale bodo resnične besede pes-nikove:

Doné za tabo védno glási mili,
Predragi, ki v prezgodnjem grobu spiš!
Nenéhoma te bodejo slavili,
V slovenskem rodu véčno ki živiš!

Podpisani odbor objavi p. n. čestiteljem A. Ja-nežičevim še sledeče:

1. Da zamore odbor v primerni sprejem, po-strežbo, vožnjo od Verbe do št. Jakoba in event. prenočišče učiniti, je neobhodno, da nam p. n. čest. g. g. gostje iz bližnjih pokrajin, posebno iz Kranj-ske, Štajerja in Primorja do 10. avgusta po listnici sledeče naznanijo: Kraj, event. korporacijo, koliko osob bode prišlo, koliko jih misli čez noč (od nedelje na pond.) v št. Jakobu ostati. Tudi posamezniki p. n. čest. gostov, ki ne spadajo h kaccemu teh društev, naj blagovolijo kratko naznanilo poslati.

2. Pri svečanosti (11. uri dopolud.) se bodo p o-le sledeče pesni: Molitev, Jenkova; Pesen koroških Slovencev, Gerbeca; Slavnostina kantata, zložil Stökl — Samo, Försterja — Domovina, Nedvedova. Vsi čest. p. n. gg. pevci, ki se hočejo pevsk. zboru pridružiti naj po mogočnosti dotične naprave soboj prineso.

Pri skupni zabavi (ob 3. uri popol.) bode „beseda“ sledeče točke za petje obsegala: Vogel, Kovaška, zbor s četverospévom — Fabian, Stanovička, četvero-spev — Vřak, Radostno potovanje, zbor—Vilhar, Arija iz operete „Jamska Ivanka,“ za bas solo z brenčé-cim zborom—Našek, Pod oknom, četverospév — Vo-gel, Cigani, zbor s tenor solo — Zvezdam, četvero-spev. — Zajec, U boj, zbor.

Vozovi (brezplačni) bodo čakali na postaji Ver-ba-Velden v nedeljo jutro na vlak, ki dojde iz Celovca, oziroma Maribora Gradca, Celja itd. ob 1/45. uri; za vlak iz Beljaka oziroma Trbiža, Ljubljane, Gorice itd. ob 7. uri zjutraj.

5. Legitimacije za znižano voznino — za vse udležnike, ki spadajo h kaccemu domač. društvu in imajo društven. sprejemnice soboj — po Rudolf-ovej in južnej železnici se dobivajo od 3. avgusta pri-čeniši za Štajersko, v čitalnicah v Mariboru, Celji Ptujem; za Kranjsko, v čitalnicah v Ljubljani, Novo-mestu, Kranji, Škofj. loki, Kamniku, Postojni in I-driji; za Gorico in Trst v tamošnjih čitalnicah: za Dunaj pri slav. uredništvu „Zvon-a.“ Čest gg. do-domoljubi iz družih pokrajin in iz Koroške naj pi-šejo po ove legitimacije takoj v Celovec odborniku Lambert Einspielerju, kot svetovalcu, kojemu naj se vsi točko 1. in 5. zadevajoči dopisi adresirajo.

6. Natančni program se razdeli na dan slavno-sti v št. Jakobu.

V Celovca dne 26. avgusta 1876.

Odbor Janežičeve Slaonosti.

Razne vesti.

Šolsko. Naše šole so minule dne 1. avgusta. Na goriški realki je delalo maturo 28. in 29. julija 8 dijakov, od katerih jo je eden prestal z izvrstnim, 5 z dobrim uspehom, 3 pa so bili reprobirani. Na gim-naziji pa je napravilo maturo od 16 vpisanih, 11 di-jakov, ki pojdejo večinoma na univerze. Torej je šla letos maturo dosti boljše, nego lani. Ravnateljstvo realke je s koncem leta izdalo program, kateremu na celu je nek spis prof. Burhaneka: „Construction der Linien zweiter Ordnung aus umschriebenen Vierecken. Die darstellende Geometrie als Unterrichtsgegenstand an Realschulen.“ Iz šolskega sporočila ravnateljstva razvidi se, da je letos bilo na tej šoli 278 dijakov, nej katerimi 214 (?) Italijanov, 33 Slovencev in 31 Nemcev.

Tudi ravnateljstvo gimnazije izdalo je svoj pro-gram sé spisoma dr. Luberja in prof. Voduška; spis prvega ima naslov: „Eine Jansche Phyle der Ge-léontes“; slovenski spis družega pa: „O določevanju časa, poldnevnik (meridijana) in zemljepisne širjave po solnčnih opazovanjih.“ Poročilo ravnatelja nam javlja, da je letos učilo se na gimnaziji 208 dijakov, nej katerimi 113 Italijanov, 124 Slovencev in 31 Nemcev.

Iz Sovodenj se nam piše: Ker so pri sovo-denjski besedi bili jako veliki stroški za popolnoma nov oder, godbo, svečavo i.t.d., da presejajo dohod-ke, sklenil je veselilni odbor, da se zopet napravi be-seda v isti namen dne 15. avgusta, pri kateri se bo-de na občno željo ponovila igra „Bob iz Kranja“, mej tem ko se bodo druge točke programa spremenile. Storili bomo vse, da se bode p. t. občinstvo tudi se-daj zadovoljevalo. Natančno v prihodnji „Soci.“

Županija Avber se je vsled ministerskega raz-pisa od 1. t. m. razdružila od Komeuskega sodnij-

*) Tacih mest prinesemo veliko iz mnogih literatur, ako Bog da!

skega okraja in pridružila Sežanskemu; isto tako se je županja

Opačjeselo razdružila od polit. okraja Gradiškega, oziroma solunjskega okraja Tržiskoga, ter pridružila političnemu in sodnijskemu okraju Goriške okolice. V narodnem oziru bi bilo pač želeli, da bi se tudi županije Devin, Dobrilob, Biljana, Modna in Dolenja odtrgale od italijanskih okrajev ter pridružile, kamor spadajo po narodnosti.

Iz Kazelj pri Sežani V nedeljo dne 13. avgusta napravili bodo vrli kazeljski fanti po navadi družih let, zanimivo veselico sv. Lovrenca, pri kateri bode svirala vojaška tržaška godba. Nadejamo se, da bode mnogo občinstva se vdeležilo te veselice.

Znani rodoljub Stibil nam piše izpod Beljane 23. julija: Težko mi je pisati, ker sem ranjen v levo roko. Hvala Bogu večeraj smo junaški odbili sovraga. — Bili smo se v več. nego 3 bojih. — Sovražnik se bori obupno, zaradi tega težka vojna in oestro postopanje. — Na drugih straneh pa je uspeh boljši. Tukaj v Bosni so vsi Mohamedanci v orožju. Bijeta se dva srdita elementa. Vitez Petrovič, poznat iz Hercegovine, je padel, prav tako mnogo Vaših in mojih zancev. Borba je težavna. Srčno pozdravite vse znance.

Vabilo. — P. n. gg. odbornikom, poverjenikom, pevcem in (sploh) prijateljem „Slavčevim“!

Vsled sklepa „Slavčev“ odbora dne 12. junija 1876 bo „Slavčev“ pel v četrtek 24. avgusta t. l. pri slovesnej maši v Gorici ob 10. uri zjutraj v jezuitski cerkvi in pri svečanosti, ki se bo tega istega dne veršila v Solkanu: razkriti se ima namrec podoba umerlega Matije Doljaka ob 5 popoldne.

Precej po maši bo v goriške Citalnici glavni občni zbor „Slavčev“ s sledečim dnevnim redom: 1. nagovor predsednikov, 2. poročilo tajnikovo; 3. poročilo blagajnikovo; 4. nasveti zaradi veselice v prihodnjem letu; 5. posamezni nasveti; 6. volitev treh cenzorjev; 7. volitev predsednika in novega odbora.

Pri slovesnej maši se bode pela Oberhofferjeva maša v F-dur, pri svečanosti v Solkanu pa „Kantata“, „V spomin Matiju Doljaku“, besede Fr. Cegnarjeve, napjev A. Lebanov in „Šta čutiš.“

Pevske skupne poskušnje društva „Slavčev“:

6. avgusta 1876 ob 3 popoldne v Nabrežini za Terst, terzaško okolico, Nabrežino, Prosek, Komen itd.;

15. avgusta t. l. ob 4 popoldne v Tominu za Tomin, Kobarid, Pečinje, Ročinj itd.;

17. avgusta t. l. ob 4 popoldne v Kviškem za Kviško, Kozano, Vipolže itd.;

19. avg. t. l. ob 4 popoldne v Ajdovščini za Ajdovščino, Vipavo, Kamnje itd.;

20. avg. t. l. ob 4 popoldne v Rifenbergu za Rifenberg, Dornberg, Komen, Ajdovščino, Vipavo, Cerneče, Kamnje, B-rje itd.

23. avg. t. l. ob 4 popoldne v Gorici (v Citalnici) za vse one p. n. gg. pevce, kateri nimajo pevovodjev ali kateri sploh niso imeli prilike skupnih vaj se udeležiti;

23. avg. t. l. ob 6 popoldne v Gorici (v Citalnici, potem v jezuitski cerkvi) skupna poskušnja p. n. gg. pevcev celega društva „Slavčev.“ (Akobi trebalo, bode zadnja poskušnja 24. avg. ob 8 uri zjutraj v Citalnici). Nekterim posameznim pevskim oddelkom se bode pisмено naznanilo, kedaj da bode mogoče priti k vajam. Note naj pevci vselej seboj prinesejo.

„Slavčev“ pevovodja.

Pevovodjem in poverjenikom Slavca. Produkcija 24. avgusta je pred durm in še zmerom se niso, kakor se sliši, posamezni oddelki resno poprijeli učenja. Marljivost in vstrajnost je prvi pogoj dobrega uspeha; zatorej ne bodimo pesimisti in letuhi; resna volja in delo vse premaga, še tako težavo. — Gospode, ki ne bodo storili svoje dolžnosti, bomo ob svojem času oprali vsacega posobej. — Brez zamere.

Razglas. — Naznanja se, da ostalih pet bikov furlanskega plemena od c. k. km. tijske družbe so še za prodati, po znižani ceni za 50%.

Ako jih kupijo občine, se lahko plačajo v 12 obrokih. Ogledajo se lahko ti biki na posestvu kmetijske šole v Ajševici, kjer se nahaja eden, dva v hlevih g. dr. Levi-ja v Villa-novi pri Farri, dva v hlevih g. bar. Ritter-jevih v Monasteru.

Kedor misli kateroga kupiti, naj se oglasi pri c. k. kmetijski družbi v Gorici do 15. avgusta t. l.

C. k. kmetijsko društvo 29. avg. 1876.

Predsednik
Coronini.

„Nene freie Presse“, turški organ v nemškem jeziku, čegar ostudna pisava se ne le vsacemu Slovancu mora studiti, ampak tudi vsac ma poštnemu Nemcu, imela je na Goriškem do Offenhem-ove pravde nad 120 naročnikov, zdaj jih pak nima več 60 in to

število se bode še izdatno znižalo koncem tretjega četrtletja. Le tako naprej, tako je prav!

Pri mrtvaškem odru nepozabljivega prijatelja.

Ivana Nep. Strésa.

Ah, kako Te dobim, pobratime srcu najprvi, — Dušo pretresa mi mráz, v bedi ko zrem Ti obraz! — Htel naproti vesel si mi vselej, ko stopil čez prag sem, — Kaj se mi danes mudiš segniti v roko z roko? — Kaj sem prijatelj Ti kriv, da oko mi prijazno zakrivas. — Uledati va-je ne daš, tido zaprto mas? — Kaj da prisrčni pozdrav ne dobi iz ust mi zgovornik? — Au, vsaj vitan in vem, mrzel si mrtev in nem! — Tukaj na odri ležiš, počivas v spanji globocem, — Sklenjeje k Bogu roke, ker si v Gospodu zaspal. — Tiho je krog, nihati nikdo na glas se ne drzue, — O, vsaj haum ves in šum več Tene vzdrani iz sanj. — Sveče vosčene goré, stir sveče o jasnem polnočju. — Pa vsaj solčni polkan Tebi je nocno teman; — Tebi je nocno teman, teman je mojemu srcu, — Legel mi v duso je mrak, mrak mi odeva oči, — Šel sem od doma misle, da v bolezn obiscem Te hui: — Prisel prepozno sem, ah! prisel sem le Te kropit. — Veja z drevesa miru zeieni v blagoslovljeni vodi, — Z njo ljudje Te krope, večni Ti voščijo mir; — Z vodo in o-žo ne bom, kropil Te jaz bodem s solzami, — Ki iz srca krvine, zvenjeni cvet Ti rose. — Sival sem, brate, nekda, da to cvetje bo dolgo duhtelo, — S čarom oči nam vabeč, z duhom duhove pojec, — Sival sem sanje sladke, da duh Tvoj bogato cvetoci, — Ko ocvete pomlad, dal nam stoteren bo sad. — Trdno si stal nij vklanjal se duh Tvoj sapi prijazni, — In protivni vihar nij ga upogail nikdar; — Smrtni potegue zdaj pih, — ne vpogne, a tresci na tla Te, — Tukaj na odri ležiš, sanje in nade s Taboj! — Bil si mi v sredo srca s koreninami močnimi vrasčen, — Torej ne-nadni Tvoj pad meni srce je razkral; — Virov krvavih sto se v ranjenem srcu odpir, — Grenke dero vea solze, cvetje to strto krope. — Grenke soizé, ne bodi vas sram, le tecite, kropite, — Mrtva je moja radost, tukaj na odri leži. S. G.

Razpisana služba.

Razpisuje se učiteljska služba v deželni goriško — isterski gluhozemci z letno plačo 700 gid. in stanovanino 100 gl.

Prosivci naj podajo svoje vloge deželnemu odboru v Gorici do avgusta t. l. in naj jim priložijo pisma dokazujoča:

- da so dobro podučevali v znanostih, potrebnih za ljudski poduk in da so sposobni podučevati gluho-neme v dotičnih preamein,
- da znajo italijanski in slovenski jezik;
- da so neomadezevanega zadržanja,
- „ „ zdrave fizične postave;
- če so duhovniki, da privoli v to dotični ordinarjat.

Služba se dodeli začasno, dokler imenovan učitelj dejansko in zanesljivo ne dokaže svoje sposobnosti.

Deželni odbor v Gorici
dne 28. julija 1876.

deželni glavar Coronini.

C. k. notar Ant. dr. pl. Nordis

in

advokat Dr. Kamilo vitez Egger

sta prenesla svoje pisarni v hišo Skale-tarjevo št. 443 nasproti nadškofijstvu.

Gorica 1. avgusta 1876.

Št. 317.

Razpis učiteljskih služeb.

Po sklepu tega okr. šolsk. svetovilstva ste s tem razpisane dve podučiteljski službi II. vrste, in sicer v Tominu in Kobaridu z letno plačo 300 gold., postavnim odškodovanjem za stanovanje in 200 gold. osebne doklade. Prošnje s potrebnimi dokazi, sosebno se spričevali o pri-

pravnosti za podučiteljstvo, naj se vložijo naj dalje do 31. avgusta t. l. in sicer pri dotičnih krajnih šolskih oblastnijah.

Prošnje onih učencikov, ki so že v službi, imajo se predložiti po poti predpostavljene okrajne šolske oblastnije.

C. KR. OKRAJNI ŠOLSKI SVET

v Tominu 12. julija 1876.

Oznanilo.

Med Dr. Keršovani preselil se je v rastel v Fitz-ovo hišo, št. 461 in bode, kakor dozda, zdravil na svojem domu vsaki dan.

Prodaja koks.

Podpisana tovarna priporoča p. n. občinstvu koks I. vrste popolnoma čist, iz angleškega premoga — po sledečih cenah:

pri odkupu pod 500 kilogr. po f. 2.30 vsacih 100 kilogr. to je " 1.28 dunajskih cent.

pri odkupu nad 500 kilogr. po f. 2.20 vsacih 100 kilogr. to je " 1.23 dunajskih cent.

Goriška plinarnica.

Svilorejcem pozor!

Podpisani kupuje galetu, iz katere so uže izlezli metulji (Sbusa) domačo rumeno po fl. 2.15, zeleno in belo japonsko pa po fl. 2 dunajski funt.

Pošilja se lahko po pošti v koših (ne zabojih).

Viktor Doleneč.